

Dożynki Powiatowe już za tydzień

W niedzielę 29 sierpnia odbędą się Dożynki Powiatowe. Gospodarzem powiatowego święta plonów ponownie będzie Miasto i Gmina Koziegłowy. Gminę Poraj tradycyjnie reprezentować będą trzy Koła Gospodyń Wiejskich: "Choronianki", "Kalina" i "Malwy", a na scenie także Jurajska Kapela Biesiadna z Poraja, obchodząca w tym roku 20-lecie działalności kulturalnej. Nasze KGW pracują nad wykonaniem obrzędowych wieńców dożynkowych, które jak zawsze zachwycać będą swoim pięknem i kunsztem wykonania. Będziemy mieli również okazję do podziwiania i oklaskiwania występów naszych pań, które na Dożynki przygotowują specjalny repertuar.

Serdecznie zapraszamy!

Dożynki, Święto Plonów – ludowe święto połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych. W czasach przedchrześcijańskich – etniczne święto słowiańskie, przypadające na równonoc jesienną (23 września). Zwyczaj ten, praktykowany przez Słowian i plemiona bałtyckie, w różnych stronach Polski określany był jako wyżynki, obrzynki, wieniec, wieńcowe, okrężne. Na Śląsku opolskim nazywane żniwniok. Obrzęd dożynek prawdopodobnie związany był pierwotnie z kultem roślin i drzew, potem z pierwotnym rolnictwem. Wraz z rozwojem gospodarki folwarczno-dworskiej w XVI wieku dożynki zagościły na dworach majątków ziemskich. Urządzano je dla żniwiarzy (służby folwarcznej i pracowników najemnych) w nagrodę za wykonaną pracę przy żniwach i zebrane plony.

Tradycyjnie dożynki obchodzone były w pierwszy dzień jesieni. Święto poświęcone było tegorocznym zbiorom zbóż w czasie którego dziękowano bogom za plony i proszono o jeszcze lepsze w przyszłym roku.

Dożyńkom towarzyszyły różne praktyki i do niedawna zachowane zwyczaje związane np. z ostatnią garścią, kępą lub pasem niezżętego zboża, które po żniwach czas jakiś pozostawiano na pustym już polu dla ciągłości urodzaju. Pozostawione na polu kłosy zwanoprzepiórką (na Mazowszu i Podlasiu), perepełką (na kresach wschodnich), brodą (we wschodniej części Mazowsza), kozą (w Małopolsce), pępem lub pępkiem (w poznańskim); zwano je także wiązką, wiązką lub garstką. Ścinane były uroczyście przez najlepszego kośnika, po czym wręczane były najlepszym żniwiarzom do uplecenia wieńca. Niemniej ważny był ostatni zżęty snop zboża, który w celu udekorowania (zwyczaj ten na przełomie XVIII i XIX wieku niemal całkowicie zastąpił przybyły z Niemiec zwyczaj dekorowaniachoinki) przechowywano do Święta Godowego. W wielu regionach przyszłoroczny siew rozpoczynano z ziarna pozyskanego z tegoż właśnie snopa.

Obchody dożynek rozpoczynały się wiciem wieńca, z pozostawionych na polu zbóż, z kiści czerwonej jarzębiny, orzechów, owoców, kwiatów i kolorowych wstążek. Wieńce dożynkowe miały zwykle kształt wielkiej korony lub koła. W przeszłości umieszczano w nich także żywe (z czasem sztuczne) koguty, kaczęta lub małe gąski, bo miało to zapewniać piękny i zdrowy przychówek gospodarski.

Wieniec dożynkowy nazywany bywał „plonem” bo też i uosabiał wszystkie zebrane plony oraz urodzaj. Niosła go na głowie lub wyciągniętych rękach najlepsza żniwiarzka, czasami z pomocą parobków i innych żeńców. Za nią postępował orszak odświętnie ubranych żniwiarzy, niosących na ramionach przybrane kwiatami, wyczyszczone kosy i sierpy.

Wieniec niesiono do poświęcenia do kościoła, a następnie ze śpiewem w uroczystym pochodzie, udawano się do dworu lub do domu gospodarza dożynek. Wieniec dożynkowy przechowywany był w stodole do kolejnego roku, do nowego siewu. Wykruszone z niego ziarna wsypywano do worków z ziarnem siewnym. W czasie dożynek organizowano biesiady z poczęstunkiem i tańcami, dawniej poprzedzane rytualnymi obrzędami i modlitwami.

U schyłku XIX wieku, wzorem dożynek dworskich, zaczęto urządzać dożynki chłopskie, gospodarskie. Bogaci gospodarze wyprawiali je dla swych domowników, rodziny, parobków i najemników. W okresie międzywojennym zaczęto organizować dożynki gminne, powiatowe i parafialne. Organizowały je lokalne samorządy i partie chłopskie, a przede wszystkim koła Stronnictwa Ludowego, Kółka Rolnicze, Kościół, często także i szkoła. Dożynki w tamtych

czasach były manifestacją odrębności chłopskiej i dumy z przynależności do rolniczego stanu. Towarzyszyły im wystawy rolnicze, festyny i występy ludowych zespołów artystycznych.

Tekst za: Wikipedia